

ממתק לישבת

זמני השבת

יחסיים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 7:11 7:26 7:19 7:27
אחרי השבת 8:27 8:30 8:31 8:28

נהנים עם איצי



איצי, מה זה הצנור הזה שם?



זה מפעל! מציצים שם...



אני יודע מה מציצים שם, עננים!

שלום לך יופני היקר,

אתה בטח יודע שבקיץ יש לילדים הרבה יותר זמן פנוי, ובגלל זה הם מנסים לבצע כל מיני רעיונות מעניינים שעולים להם בראש. לפעמים אלו רעיונות מציניים ולפעמים, לא כל כך... ואז, הם רק צריכים לחשב רגע על התוצאות של המעשה שהם עומדים לעשות, וכך יחסכו להם הסתבכויות מיותרות.

התחלתי לחשב על מעשים ותוצאות, אחרי שחבר שלי נפל מגגון קטן של חנות ושבר את הרגל. הוא טפס לשם כי באותו רגע, זה היה נראה לו אתגר מעניין. אני בטוח שהוא פשוט שכח לחשב מה יכולות להיות התוצאות.

נראה לי שהזמן הפנוי של הקיץ מחיב אותנו לחשב יותר על כל דבר שאנחנו עושים. לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות. שלא נגיע חלילה לתוצאות לא טובות. הרי גם התקופה המיוחדת שבה אנחנו נמצאים – "ימי בין המצרים" קשורה למעשים ללא מחשבה על התוצאות. בני ישראל קבלו בזמנו שוב ושוב אזהרות מפי הנביא – מהר, חזרו בתשובה, כי אם לא, בית המקדש יחרב! והאזהרה לא התקבלה...

כדי לסים בצורה חיובית, אני לפחות יכול להבטיח לך שגם התוצאות של מעשים טובים הן מדהימות. לפעמים, גם מעשה טוב קטנטן, יכול להכריע את הפך, ואפילו להביא את הגאולה!

שלך, אלי

נקי מאשמה

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
פ.פ. - שולם
67'ש

תקציר: ר' יוסל לקח הלואה גדולה מן ה"גמילות חסדים" של הרב שמואל, שהיה ידוע ביוכלו בלמדנותו. והנה הגיע התאריך שבו היה עליו להחזיר את הסכום.



מאת עוזי קפלון

ועומד באמצע הסלם...

גדעון מהר בכל כוחו פנימה אל האהל, העמים על שכמו מן השקיות, ונחפז החוצה, כשהפעם, דוקא הפעם! לא נהר דיו בגדל חפזונו, ובלי לשים לב, דרך ברגלו על אצבע ידו המנחת, של השומר הישן...

גדעון אף לא הרגיש בכך, והתקדם הלאה בששון...

המבצע הגאוני עמד עתה לקראת סיומו המצלח. השקית השחורה האחרונה השלכה פנימה, ומונבז וגדעון טפסו אף הם בפעם האחרונה, פנימה אל תוך הכף, על מנת לסדר את השקיות במפלט שוה. היתה שם כמות עצומה של אכל, וכשסיימו לסדר והתרוממו לישור את גבם, הציצו השניים זה בזה, ונהרה נחה על פניהם. "הודו לה" מלמל גדעון באשר.

"סימנו. הבה נזדרז לרדת!", אמר והשניים פנו לאחוריהם, אל הסלם, כשלקפתע חשו שהם מתאבנים על מקומם, מרב בהלה... על ראש הסלם, נשען על הכף הגדולה, עמד השומר, גיוס הרשע, והביט בהם בעינים רעות, כשעל שפתיו חיוך נצחון...

"ובכן, סופכם הגיע מקדם משציפיתי", גחך. "התעדיפו שאקח את הסלם ואשאירכם כאן לעוף בעוד שעה בחזרה הביתה עם כל הפגזים" – הוא לא הבחין שהתחמשת החלפה – "או שמא תרצו שאאשר לכם לרדת על מנת לעמד למשפט לפני אספסינוס?".

גדעון שקל לרגע את הרעיון להסתער ולדחף את האורח עם הסלם כלפי מטה, אל מותו, אבל השומר החזיק חזק בכף חזק מאוד.

גדעון הביט אל מונבז. גם בשעה מקדמת זו של לפנות בקר נתן היה להבחין בקלות בין תכלת ללבן פניו של מונבז. הוא שב והביט אל הרומאי הרשע, ואז נפל מבטו על קנקו הינו האחזה בידו השנייה...

תקציר: בחסות החשכה, מרוקנים הילדים את הכף מפגזי האבנים השחורות. ומה במקום? מונבז הבריק רעיון: השקיות השחורות מלאות הפרות ממחסו האכל הרומאי...

82 מלאכים עולים ויורדים

הרעיון למלא את הכף במיני מאכל, וכך לגרם לרומאים הרשעים 'להפגז' את ירושלים הנצורה ואת תושביה הרעבים, בדרך 'תחמשת' טעימה של מיני פרות מתוקים, במקום מטר אבני מות מסכנות; הרעיון הזה הלהיב את רוחם של הנערים, ונסד בהם כוחות מחדשים. שוב טפסו ועלו בסלם והשליכו החוצה את האבנים הכבדות, אבן אחרי אבן, עד שרוקנו את הכף לחלוטין!

עתה הגיע תורו של השלב השני במבצע, והם כבר היו מנעעים לגמרי. הם עצרו לרגע לנשם עמק, זקפו ראשיהם כלפי מעלה ונחרדו לראות כי זהרם של הכוכבים הועם, ובקצה השמים החל להסתמן פס דק של שחר...

לא נותר עוד זמן רב. עוד מעט יקום המחנה הרומאי על רגליו... הם אָזרו את שארית כוחותיהם ושבו אל האהל הענק בריצה, מעמיסים על כתפיהם מכל טוב, וכל זאת בשיא הזריזות ובשיא המהירות... אבוי! היה להם אם תתקל רגלם, חלילה, בגופו של השומר הישן והוא יתעורר...

הם חלקו את התפקידים. מונבז עמד בחצי גבהו של הסלם, לופת בידו האחת את הסלם לבל יפול, ובידו השנייה, קלט את שקיות האכל אותן השליך אליו גדעון בזו אחר זו, ושוב זרק אותן כלפי מעלה, מדיק לקלע אותן אל תוך הכף הרחבה!

הפס הכחל בקצה השמים התרחב והלך בקצב מהיר, כקצב דפיקות לבם של שני הגבורים. "זהו!", קרא גדעון בלחש אל מונבז, "אני רץ להביא עוד מ'נה' אחת אחרונה!"

מונבז בלע את רקו. אם יתעורר עכשו מי מהרומאים – הוא, מונבז, יחשף מיד, תלוי



בנית משפחת גאולה

שרי: אני קוראת את פְּרָשַׁת השבוע, ורואה שם עולם שלם כפלא, שאין לנו אותו היום. כל קרבנות התמיד וקרבנות החגים, עם הפנחות והנצבים.

אפא: נכון. כל הבריא היתה מתקדשת באמצעות הקרבנות. עולם החי ועולם הצומח, היו עולים לקדשה בזכות עבודת המקדש. והיום אנחנו לא מכירים את כל זה...

צביקה: אתם יודעים שבזמן חרבן הבית, גם בטהפלהכה כבר התחילה והפצור התהדק על ירושלים, העבודה במקדש עדין המשיכה! עבודת בית המקדש היתה אז דבר כל כך כרצוי בתוך חיי העם. אף אחד אז לא חלם אז, שהנה תבך עבודת המקדש הזאת תפסק להפוך המון שנים.

שרי: הם בטח לא חלמו שיקומו דורות על דורות שיבירו את עבודת הקרבנות, רק בתוך כסוקים, כמו אלו שנקרא השבוע בפרשת פינחס.

אבא: זה מעורר בנו שוב את הבקשה הגדולה והצפה לחזור להיות כה שאנחנו באמת - עם ישראל העובד את השם בכל לבו, בתוך בית המקדש הגדול בירושלים. שנבנה לראות את השכינה מאירה בגלוי בבית המקדש, כפי ש עבשו.

מגוריה של מלכה בבית הנפח השכור אמרה לה: "אני מזמינה אותך לבוא אל ביתי ולחיות עמנו". מלכה הססה מעט, אך לבסוף נענתה להזמנה.

"יצחק", פנתה אסתר אל בעלה, כשנכנסה לביתה עם האורחת החדשה, "זו האורחת שלנו, מלכה גינבורג".

יצחק ברח את האורחות לשלום. השם גינבורג עורר בו זכרון עמום. "אמרינא ל", פנה אל מלכה, "האם מוצאך במקרה מהעירה לונצ'יץ?"

מלכה קפאה על מקומה. "כן", אמרה בדיכיות.

יצחק אמר: "במחנה הכפיה הרוסי שבו שהיתי היה יהודי ושמו משה גינבורג, מהעירה לונצ'יץ".

רעד אחז במלכה. "אתה יודע היכן הוא?", לחשה בהתרגשות.

"לא ממש", ענה יצחק. "דרכינו נפרדו כשעמדנו לצאת מרוסיה".

"הוא לא אמר לך לאן פניו?", התחננה מלכה. יצחק אמץ את זכרונו. "נדמה לי שמשה אמר כי ישע קדם ללונצ'יץ, לבדק אם נותר שם מי מקרוביו, ולאחר מכן ימשיך לפטריקוב, שם יקח ממפר גוי ספר תורה שהפקיד בידיו".

"זה בעלי!", קראה מלכה בסערת נפש. כעבר כמה ימים, ברכבת העושה את דרכה מפטריקוב לשטטין, נסעו בני זוג נרגשים. הגבר חבק ספר תורה. "הפל בזכות ספר התורה", לחש משה גינבורג אל רעייתו.

(על-פי סיפור של יונה נוה)



מחכימים ונהנים

לפני הנשואין ואחריהם

אשתו של רבי שאול מאמסטרדם התפרסמה בנעוריה במוחה הקריף ובידיעותיה בתורה, עד שרבים כנו אותה עלוי.

פעם אחת נשאלה מדוע התורה משנה בסדר שמותיהן של בנות צלפחד – בפרשת פינחס הן נמנות לפי חכמתן ובפרשת מסעי הן נמנות לפי גילן.

השיבה הרבנית: "כאשר הייתי נערה פנויה, היו עתותי בידי ויכלתי לקנות חכמה ודעת, אולם לאחר שנשאתי והעמס עלי על של בית ומשפחה, כבר אין לי די זמן לעסק בתורה. אף בנות צלפחד כן – בפרשת צלפחד כן – בפרשת פינחס עדין לא נשאו, ולכן הן נמנות לפי חכמתן, אבל בפרשת מסעי מספר על נשואיהן, וכבר אין להן פנאי ללמד כרצונן, ולכן הן נמנות לפי גילן..."



כאשר הגיעו האם והבת לעיר, גלו שרוב היהודים התישבו במרכזה. שם קמו מוסדות קהלתיים כמו בית-כנסת, בית-ספר ואפילו חנייות כשרות. אולם באזור הזה לא נמצאה דירה פנויה.

באין בררה פנתה מלכה לשכונת פועלים מרחקת, ושכרה חדר בביתו של נפח פולני. החיים בבית הגוי היו קשים. בעל הבית נהג לשוב הביתה שכור, לשיר בקולניות ולגדף בגסות. האם והבת היו מצטנפות בפנה, ומיחלות שהעופות תכריע את השכור.

יום אחד חלתה חנה'לה. מלכה לקחה אותה אל המרפאה. אל חדר ההמתנה נכנסה אשה נושאת תינוק. מלכה התבוננה בתוי פניה, והללו נראו לה יהודיים. היא פנתה אליה בידיש והזמינה אותה לשבת לצדה.

פניה של האשה אורו. "כמה טוב לפגש כאן יהודיה!", אמרה לה בשמחה. "נעים להכיר: אסתר רבינוביץ. האם את שוהה זמן רב בשטטין?"

בין השתיים התפתחה שיחה, ובסופה דמו למפרות ותיקות. כשאסתר שמעה על תנאי

ארזו מעט מטלטלים, נטלו את חנה'לה, בתם בת השנתיים, ושכרו אפר פולני שיובילם אל הגבול. במהלך הנסיעה נזכר פתאום משה בספר התורה. "שכנינו יבואו לבזז את ביתנו ויחללו את ספר התורה", אמר בחלחלה. "עלי להוציאו מן הבית ולהסתירו במקום מבטחים".

מלכה נחרדה: "האם בדעתך לחזר עכשו? ואיך נפגשו דרכינו?"

משה היה נחרץ: "אינני יודע, אך סכנתי את חיי בשביל ספר התורה, ואינני יכול להפקירו".

בלב כבד נפרד מרעייתו ומבתו. הן המשיכו במסע לבדן. משה קנה לטוב. "בעוד ימים מספר נפגש שם", אמר לרעייתו.

עיר הגבול המתה מפליטים, שבקשו לעבר לרוסיה. הצבא הרוסי לא אהב את נהירת הפליטים הזאת, והגלה אותם לסיביר הרחוקה.

מלכה וחנה'לה היו בין אלפי הגולים שהובלו אל הישימון הקפוא. בלבה של מלכה קננה הדאגה לשלום בעלה. לא היתה לה שום דרך להשיג מידע על אודותיו.

שש שנים חלפו. המלחמה תמה. האויב הגרמני הובס. מלכה וחנה'לה שרדו בנסי נסים, והצטרפו אל הפליטים ששבו אל ערי מגוריהם בפולין. הם נסו להשתקם ולחבר את פסות החיים המרסקות.

הם הגיעו אל העיר שטטין, שננטשה מתושביה בזמן המלחמה. אט-אט נרקמה בעיר קהלה יהודית, הוקם בית-כנסת, וחיים יהודיים שבו לפעם על אדמת פולין החרוכה.

קוראים בענין



ספר התורה חבר מחדש

בבת אחת הופר השקט בעירה הקטנה לונצ'יץ שבפולין. קולות נפץ ושאגות קרב מלאו את חלל האויר במקום הפסטורלי והשלו.

ימי מלחמת העולם השנייה. הצבא הגרמני שעט אל תוככי פולין. העירה הקטנה נכבשה בסערה, והגרמנים נתנו מיד פרקן לרשעותם.

היעד הראשון היה בית-הכנסת. הנאצים התקבלו סביבו והעלו אותו באש. צהלות השמחה החיתיות התמזגו בשאון הלהבות המלחכות את כתלי בית-הכנסת. לבם של היהודי לונצ'יץ נקרע.

באותם רגעים נוראים התגנב אל בית-הכנסת צעיר, משה גינבורג שמו. האש הבערת לא הרתיעה אותו. בלבו בערה אש גדולה יותר. הוא היה נחוש להציל ספר תורה מן הלהבות.

מתחת לאפם של הגרמנים חדר אל בית-הכנסת מבעד לדלת האחורית. הוא הצליח להוציא מארון הקדש ספר תורה אחד, אוד מוצל מאש.

בביתו המתינה לו מלכה, אשתו, לבה מפרפר מאימה. זו החלפה בהקלה גדולה כשנכנס ובחיקו ספר תורה. "אולי בזכות זה ננצל גם אנו מידי האכזרים", אמר לה בעינים יוקדות, וטמן את ספר התורה במעמקי ארון הבגדים.

הימים הבאים היו קשים וכוואבים. מי שיכול היה נס לעבר הגבול הרוסי. בני הזוג גינבורג לאותו שבט שיצא עמו.

מגלים עולם

תכלת, ארגמן ותולעת שני, הם שלשת הצבעים העתיקים המלכותיים וגם היקרים ביותר. בתקופות מסוימות עלה הארגמן פי עשרים מערך הזהב! מדוע היו צבעים אלו נדירים ויקרים? שלשתם היו מופקים מבעלי חיים. השני הופק מביציה ומגופה של תולעת השני.

התולעת היא בעל חיים אותו אפשר למצא בתדירות גבוהה למדי. לעמת זאת הארגמן והתכלת הופקו מקונכיות או דם חלזונות, אותם היה קשה יותר להשיג.

ארגמנית, זה שמו של חלזון החי בימים התיכון, בעל ראש ורגל יחידה. הוא בעל קונכייה מפתלת כסליל ופתחה ופנימיותה אדמדום. על מנת ליצר גרם אחד של צבע 'ארגמן' נדרשו שנים עשר אלף חלזונות כאלו! גם התכלת הופק מחלזון החי בקרקעית הים התיכון. במסכת מנחות מספר שחלזונות התכלת עולים סמוך לחוף לעתים נדירות, פעם לשבעים שנה...

דמות מהפרשה



הגורל הציוני

אלעזר הכהן עמד לבוש בכל שמונת בגדי הכהנה הקדושים, כולל החשן עם האורים ותמים שעל-פיהם נאמרת הנבואה ברוח-הקדש.

הוא העמיד אותי, הגורל, על שלחן מול כלם. היינו שתי קערות, באחת שנים-עשר פתקים עם שמות שנים-עשר שבטי ישראל ובשניה שנים-עשר גבולי ארץ הקדש, כתובים גם הם בשנים-עשר פתקים.

לאחר מכן שפכו את כל הפתקים לתוך ה'קלפי' – תבה גדולה עם פתח צר בחלקה העליון. אלעזר הכהן היה מכריז ברוח-הקדש: שבט פלוני יעלה עם חלק פלוני בארץ, ולאחר מכן הנשיא מוציא שני פתקים: האחד עם שם שבט והשני עם שם חלק בארץ, והחלק שיוצא שיף לאותו שבט שיצא עמו.

הנשיא הוציא פתק, ולהפתעת כלם נשמע פתאום קול צעקה: "אני הגורל העליתי את גבול פלוני, לשבט פלוני!"

מי צעק? הפתק עצמו צעק! אני הגורל צעקתי את זה, בנס מיוחד ושמיימי!

כמוכן שהפתקים שעלו – היו גם בדיוק כמו מה שאלעזר אמר לפניכן ברוח-הקדש. נס על גבי נס!